

Recensie: Strategies of Care – Changing Eldery Care in Italy and the Netherlands

In ‘Strategies of Care’, geeft Barbara Da Roit, werkzaam als universitair docent bij de vakgroep Algemene sociale wetenschappen van de Universiteit Utrecht, met haar studie enerzijds inzicht in hoe de ouderenzorg is veranderd in Nederland en Italië. Anderzijds komt ruimschoots naar voren hoe de ouderenzorg is georganiseerd in beide landen en vooral wat de verschillen zijn.

Het is een grondige en uitgebreide sociologische studie uitgevoerd in Nederland en Italië. Barbara Da Roit is er zeer goed in geslaagd geen waardeoordeel te geven. Wat ‘goed’ of ‘slecht’ is ontbreekt. Ze beperkt zich zoveel mogelijk tot een objectieve oordeelsvorming.

Waar in Nederland de geïnstitutionaliseerde zorg zich ontwikkelt naar meer informele zorg en marktwerking haar introductie doet, heeft zich in Italië juist de ontwikkeling voorgedaan van merendeels informele zorg naar meer marktwerking.

Alhoewel er verschillen zijn tussen Noord, Midden en Zuid Italië, is er in Italië een grijs circuit van immigranten die kost en inwoning genieten en daarmee een groot deel van de zorg voor ouderen voor hun rekening nemen. Gekoppeld aan een klein ‘pensioen’ is daarmee de eerste zorg min of meer gegarandeerd. De familie vult in Italië de andere zaken in als onderhoudsklusjes en de financiële aangelegenheden. In de laagste sociale klasse wonen de ouderen en de familie vaak (nog) samen. Geïnstitutionaliseerde zorg is weinig aanwezig in Italië. Waar aanwezig is het lokaal, op gemeentelijk niveau, georganiseerd voor de lichtere zorg onder een bepaald inkomensniveau. Dat zorgt ervoor dat 50% van de Italianen nog thuis woont op het moment dat er persoonlijke verzorging, persoonlijke hygiëne en andere gezondheidszorg gerelateerde informele zorg nodig is, waar dat in Nederland 25% is.

Daarbij komt dat voor ‘residentiële’ zorg moet worden betaald, als er al plaats is. Veel ouderen of de familie komen hierdoor in de financiële problemen, waardoor zo lang mogelijk gebruik gemaakt wordt van de ‘betaalde’ informele zorg. Mede hierdoor worden zorgbeslissingen in Italië, samen met de familie, kennissen en burens, op de korte termijn genomen daar waar in Nederland de zorgbeslissing een lange termijn beslissing is die overwegend door de ouderen zelf wordt genomen. In Nederland is dat vervolgens gereguleerd door het CIZ en het maatschappelijk werk, iets dat in Italië onzichtbaar is.

Jammer is dat het boek pas in 2010 is verschenen. De kwantitatieve gegevens die aan de basis van het onderzoek hebben gelegen zijn verzameld tot 2003 (en voor de cases tot 2004). Daarna is, zeker in Nederland, in het wet- en regelgeving veel veranderd. Neem alleen al de introductie van de WMO. Het onderzoek is daarmee een goede basis voor een vervolgonderzoek en toont aan dat de zorg vanuit meerdere invalshoeken is te organiseren.

Wilt u meer lezen over de verschillen in de informele en formele zorg tussen beide landen en eens door een andere bril kijken van uw referentiekader dan is het boek zeker de moeite waard.

Strategies of Care

Barbara Da Roit

Boek/Paperback/220 pagina's

Engelstalig

Amsterdam University Press/2010

ISBN:9789089642240

€ 37,50